

مسئله بیکاری در کشور موضوع تازه ای نیست برای برون رفت از این مسئله تاکنون راهکارهای مختلفی از سوی دولت ها در این سی سال ارائه گردیده است این که کدام موفق بوده است و کدام با ناکامی روبرو شده است خود بحثی است که باید به طور مستقل بدان پرداخت در این شماره سعی شده به یکی از این راهکارها(بنگاه های زود بازده) و نتایج حاصل از آن پرداخته شود. البته ما سعی کرده ایم تا مطالب ذکر شده تماما همراه با آمار و ارقام رسمی باشد تا بحث از هر گونه پیش داوری، تهی گردد.

مسئله بیکاری در کشور موضوع تازگی نیست برای برون رفت از این مسئله تاکنون راهکارهای مختلفی از سوی دولت ها در این سی سال ارائه گردیده است این که کدام موفق بوده است و کدام با ناکامی روبرو شده است خود بحثی است که باید به طور مستقل بدان پرداخت در این شماره سعی شده به یکی از این راهکارها(بنگاه های زود بازده) و نتایج حاصل از آن پرداخته شود. البته ما سعی کرده ایم تا مطالب ذکر شده تماما همراه با آمار و ارقام رسمی باشد تا بحث از هر گونه پیش داوری، تهی گردد.

مسئله بیکاری در کشور موضوع تازگی نیست برای برون رفت از این مسئله تاکنون راهکارهای مختلفی از سوی دولت ها در این سی سال ارائه گردیده است این که کدام موفق بوده است و کدام با ناکامی روبرو شده است خود بحثی است که باید به طور مستقل بدان پرداخت در این شماره سعی شده به یکی از این راهکارها(بنگاه های زود بازده) و نتایج حاصل از آن پرداخته شود. البته ما سعی کرده ایم تا مطالب ذکر شده تماما همراه با آمار و ارقام رسمی باشد تا بحث از هر گونه پیش داوری، تهی گردد.

سقوط شاخص اشتغال زائی در ۳ سال گذشته

در ارتباط با مسئله بیکاری قرار بود طی ۴ سال گذشته ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار شغل جدید در کشور ایجاد شود، اما متأسفانه در حال حاضر تعدادی شغل از مشاغل موهوم کشور هم کاسته شده است

بود. با توجه به جداول بانک مرکزی که جمعیت فعال سال ۱۳۸۶ را ۲۳ میلیون و ۵۷۹ هزار نفر اعلام می کرد، مشخص است که ۲۱ میلیون و ۴۰۳ هزار نفر در این سال شاغل بوده اند. سال ۸۷ اشتغال عقب نشینی می کند اوایل سال ۱۳۸۸، مرکز آمار ایران نرخ بیکاری سال ۸۷ کل کشور را ۱۰،۴ درصد اعلام کرد که نسبت به سال ۸۶ کاهش نشان می داد. در این گزارش با اعلام نتایج طرح آمارگیری از نیروی کار در زمستان ۱۳۸۷

تصریح شده بود که بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۰ساله و بیشتر نشان می دهد ۱۲،۵ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده اند. بررسی روند تغییرات این نرخ حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به زمستان ۱۳۸۶ معادل ۰،۶ درصد و نسبت به پاییز ۱۳۸۷ حدود ۳ درصد افزایش داشت. با احتساب جمعیت فعال در این سال؛ یعنی ۲۲ میلیون و ۸۹۲ هزار نفر معلوم می شود که ۲۰ میلیون و ۵۱۱ هزار شغل در روزهای پایانی سال ۱۳۸۷ وجود داشته است. سال ۱۳۸۸؛ عقب نشینی دولت در برابر نرخ بیکاری گزارش مرکز آمار ایران درباره طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۱۳۸۸ نشان می داد که از جمعیت فعال ۲۳ میلیون و ۸۴۰ هزار و ۳۷۶ نفری کشور، ۱۱،۹ درصد برابر ۲ میلیون و ۸۳۹ هزار و ۹۷۳ نفر بیکار بودند که نشان می داد ۲۱ میلیون و ۷۰۳ شغل در کشور وجود داشته است. به عبارتی در این سال تنها حدود ۴۹۰ هزار شغل به مشاغل کشور افزوده شده و لذا نرخ بیکاری در کشور ۱،۵ درصد افزایش داشته

سید حسین نقیعی زاده

مطابق آمار مرکز آمار ایران در پایان سال ۱۳۸۵، صنعت کشور با در اختیار داشتن ۶ میلیون و ۶۰۴ هزار و ۹۰۹ فرصت شغلی ۳۱،۷ درصدی در اشتغال کشور داشت. در پایان بهار سال ۱۳۸۹، بخش صنعت با در اختیار داشتن ۶ میلیون و ۴۴۶ هزار و ۲۱۷ فرصت شغلی برابر با ۳۱،۲ درصد اشتغال کشور، نشان می دهد که نه فقط در این مدت شغلی در صنعت مازاد بر مشاغل از بین رفته ایجاد نشده است، بلکه تفاضل مرگ و میر مشاغل و مشاغل ایجاد شده تراز منفی ۱۵۸ هزار و ۶۹۲ را نشان می دهد که بیانگر بیماری مزمن کشور در بخش صنعت است. این آمار در حالی است که طی این سالها همواره بر رشد های بالا در صنعت کشور تاکید شده است. طرحی نو در اندازیم آمار فوق متعلق به یک بازه زمانی ۳۹ ماهه است. به عبارتی طرح های اشتغالزایی دولت نهم مجموعاً در ۳۹ ماه مورد اشاره، تعدادی شغل ایجاد کرده و تعدادی از مشاغل را از بین برده است که البته کفه ترازو به سمت مرگ و میر مشاغل بوده است، به طوری که ماهانه حدود ۳ هزار و ۵۰۰ فرصت شغلی در تفاضل مشاغل ایجاد شده و از بین رفته از کف کشور رفته است. این در حالی است که هنوز هم دولت دهم از عزم جدی خود برای ایجاد یک میلیون و ۱۰۰ هزار شغل در سال جاری خبر می دهد. اگر روند حرکتی ایجاد اشتغال در برنامه های دولت دهم مشابه دولت نهم باشد، قطعاً روند مذکور ادامه خواهد یافت، مگر این که طرح هایی پخته تر و با نظارت دقیق تری در راه باشند. طرح هایی که با بررسی های کارشناسی، علاوه بر ایجاد شغل، قادر باشند تا مشاغلی ایجاد کنند که ضمن پایداری، از حداقل استانداردهای لازمزه چون بیمه و حداقل حقوق برای شاغلان آنها برخوردار باشند.

در تازه ترین گزارش مرکز آمار درباره نرخ بیکاری در فصل بهار سال ۱۳۸۹ عنوان شده است که از جمعیت فعال ۲۴ میلیون و ۲۰۴ هزار و ۲۰۱ نفری در ایران، ۳ میلیون و ۵۲۵ هزار و ۶۴۰ نفر بیکار و ۲۰ میلیون و ۶۷۸ هزار و ۵۵۱ نفر دارای حداقل یک ساعت کار در هفته بوده اند. این به این معناست که در ۳ ماه نخست سال ۱۳۸۹ که قرار است طبق دستور شورای عالی اشتغال در این سال یک میلیون و ۱۰۰ هزار فرصت شغلی ایجاد شود، نه فقط شغلی ایجاد نشده است بلکه ۳۲۲ هزار و ۱۵۲ شغل نیز از بین رفته است؛ یعنی برای دستیابی به اهداف دولت، باید در ۹ ماه باقیمانده، یک میلیون و ۴۲۲ هزار شغل در کشور ایجاد شود که امری بسیار دشوار به نظر می رسد. مقایسه آمار فوق در محدوده سال های ۱۳۸۵ تا پایان بهار سال ۱۳۸۹ نشان می دهد که در سال ۱۳۸۶، تعداد ۲۸۹ هزار شغل و در سال ۱۳۸۸، حدود ۴۹۰ هزار شغل به مشاغل قبلی کشور افزوده شده و در سال ۱۳۸۷، ۵۹۲ هزار شغل از مشاغل موجود از بین رفته و در ۳ ماه نخست سال ۱۳۸۹ نیز ۳۲۲ هزار شغل دیگر از دست رفته است. به عبارتی دیگر از ابتدای سال ۱۳۸۶ تا

ابتدای تابستان ۱۳۸۹، نه فقط شغلی افزوده نشده است، بلکه بیش از ۱۳۵ هزار شغل نیز از دست رفته است. البته شکی نیست که تعدادی شغل طی این سالها ایجاد شده است، ولی از بین رفتن برخی مشاغل و تفاضل مشاغل ایجاد شده به مشاغل از بین رفته عدد ۱۳۵ هزار شغل را نشان می دهد که فاجعه ای برای کشور محسوب می شود. صنعتی که زمین گیر است

اگر روند حرکتی ایجاد اشتغال، در برنامه های دولت دهم مشابه دولت نهم باشد، قطعاً روند شفافن اشتغال زائی از آنچه امروز هست بدتر خواهد شد

چگونه فضیلت ره به ردیلت می برد

که مقابل این حرکت جبری به سوی آرمان ها می ایستد، فرد و نیروی غیر تاریخی است که «باید حذف و نابود شود». بدین ترتیب می بینیم به نیت بهشت فراوان راه جهنم کوفته شده است. انقلاب فرانسه و گیتوین معروف اش نیز ناشی از ره بردن از همین میان برها بوده است. در مقطعی از این انقلاب، شاید در عکس العمل به سخت گیری ها و مقاومت های ارتجاع کلیسا که در صف مقابل مردم و آرمان های بزرگ شان هم چون آزادی، برابری و برادری ایستاده بود، زنگ ناقوس های فراوانی دُوب شد تا در ساختن توپ جنگی به کار رود و ذهن گرایی روشنفکران فرانسوی فراوانی باعث شد که بخوانند به جای دین مسیح، دینی طبیعی، ابداع و اختراع و به اجبار جایگزین دین مسیحی کنند که از تجاعی اش می پنداشتند. اما همه این خشم و غضبها و زور و اجبارها، دامن گیر طراحان و عاملان اش شد و آن که شمشیر کشید با همان شمشیر کشته شد و آن که دیگران به زیر گیتوین برد خود قربانی گیتوین شد. به کارگیری گیتوین نه تنها توسط انسان های فاسد و خودخواه و دورو و فریب کار که در آن فضا بسیار هم رشد کرده بودند، بلکه از سوی «روسییر فسادناپذیر» شدت یافته بود. در قرون وسطا نیز کسانی که در دوران انگیزاسیون، مردمان را آزار و شکنجه می کردند، همگی انسان های فاسدی نبودند. شکنجه کردن، قطعه قطعه کردن با تبر و شقه کردن آدمیان و تأیید رسمی شکنجه توسط پاپ (در سال ۱۲۵۲) و به کارگیری ابزارهای متنوع شکنجه که امروز شرح شان در تاریخ ثبت شده (مانند انگشت شکن، منگنه، ساق شکن، میز کتک، چرخ کتک، صندلی و نردبان شکنجه، وزنه و...) تنها توسط انسان های پست و فاسد به کار نمی رفت. یکی از معروف ترین و سخت گیرترین انگیزاتورهای شکنجه گر تورک ماداست که مسئول این جنایات در اسپانیاست. او را خطرناک ترین و هولناک ترین انگیزاتور کل تاریخ خوانده اند. وی راهب بود. گوشت نمی خورد، لباس پشمی می پوشید. خودش را خواجه کرده و لاغر و زرد چهره بود و پیشنهاد اسقف اعظمی را برای این که مخالف زهد بود،

توحیدی در منطقه ما، در قاره هندوستان تلقی بسیار پرتسامح و ژله ای در حوزه تفکر و عقاید مذهبی وجود داشته و در مجموعه ادیان هندو از وحدت وجود (و خدای غیرمتشخص) تا تمثال گرایی (و به تعبیر مذهبی ما، بت پرستی) در قالب حتی یک دین تحمل می شده است. و می بینیم که چگونه دموکراسی هندی می تواند بر این بستر استوار شود (همان گونه که توسعه هندی توانسته از فرهنگ «ریاضت» هندی، برای کم مصرف کردن و نباشت سرمایه بهره بگیرد). (شرح این مبحث نیز در همان سلسله مباحث در بخش زن در آیین هندو، آمده است).

آنچه در پایان می توان بر آن تأکید کرد این است که ره بردن از فضیلت به ردیلت برخلاف آنچه در ابتدا و در نگاه صرفاً معرفتی، دشوار می نماید، اما در عمل بسیار کوتاه و ساده است، هم بذره ای آلوده در میان مجموعه بذره های پاک و سالم می تواند آنها را بیالاید و هم خود مرکزینی، خود حق پنداری مطلق، تک خطی دیدن حق، شتاب و عجله برای برپایی آنچه حق پنداشته می شود، اجبارگرایی در اجرای حقیقت، همگی می توند از فضیلت به ردیلت برسد.

در میان سنتی ها «ممنوع دانستن هر امری که در صورت راه بر اجبارگرایی و حذف و خشنونت بگشاید، پل زدن و یکسان انگاری ممنوعیت اجتماعی هر امری که به لحاظ فکری مردود تلقی می شود مانند اجبار بر به کارگیری نوعی خاص از پوشش در برخی جوامع شرقی و اجبار بر عدم به کارگیری نوع خاصی از پوشش (مثلاً در فرانسه)، هر دو از این کوتاه ترین راه حرکت کرده اند.

در میان روشنفکران نیز «ممنوع دانستن هر امر مطلوب» راه گشای حرکت از فضیلت به ردیلت حذف و خشنونت بوده است. هر ایده آل انسانی و اجتماعی (هم چون تمدن، دموکراسی، لیبرالیسم، سوسیالیسم و...) را امری تاریخی جبری و ممنوع تلقی کردن، که انسان ها، بشریت و جوامع به جبر تاریخ به سوی آن حرکت می کنند، می تواند به لحاظ معرفتی و اخلاقی و وجودی بستر ساز این تلقی باشد که پس هر کس و هر نیرویی

ادامه از صفحه ۱

به جز از کشته ندروی!

شکلی که بسیاری از اساتید برجسته دانشگاه ها یا بازنشست شده اند و یا در عرصه اداری مجرب ترین کارشناسان به حاشیه رانده شده اند. مدیرانی که جزء سرمایه های انقلاب بوده و در پروسه انقلاب، یک فرایند خطا و آزمون طولانی تربیت شده اند، امروز دائماً در معرض حذف و تهدید قرار می گیرند. در موضوع امنیت اجتماعی به همین اندازه بسنده می کنیم که به گفته معاون توسعه و مدیریت زندان ها تا پایان ماه گذشته آمار زندانیان کشور به ۲۰۴ هزار نفر رسیده است که ۳۵،۲ درصد نسبت به سال گذشته با رشد روبرو بوده است. خلاصه کنیم در واکاوی و نقد رخدادهای پنج سال گذشته حقیقی نهفته؛ و آن این است که در ارزیابی، از عملکرد دولت، باید همه اتهام مطوف به این واقعیت باشد که عدم توفیق و کاستی ها نباید دست مایه گفتن های ساختار شکن و زبان باری قرار گیرد که می تواند امنیت و منافع ملی کشور را برای مدتی طولانی به مخاطره افکند. لذا امید است که به عنوان احد یک منطق برای همگان مسجل گردیده باشد که توسعه کشور، وحدت و انسجام داخلی، اقتدار و سربلندی خارجی نه با روش حذف و یکدست سازی قدرت، بلکه در گرو پذیرش تکثر آراء، تعامل و گفت و گو، رعایت حقوق شهروندی و تقسیم قدرت ممکن و میسر می باشد. پذیرش تنوع و چندگونگی در میان نیروهای وفادار به انقلاب و قانون اساسی نیاز غیر قابل انکار جامعه است. دموکراسی تنها ساز و

دولت و قوه قضائیه نیز به وخامت گراییده است به گونه ای که چندی قبل در واکنش به سخنان رئیس جمهور، ریاست محترم قوه قضائیه از آقای احمدی نژاد خواست تا بهتر از این نمی باشد، به گفته مدیر عامل اتحادیه دامداران، در سال جاری ۲۸۵ هزار تن ثبت سفارش واردات گوشت انجام شده که حدود ۱۲۰ هزار تن آن تاکنون به کشور وارد شده است، مدیر عامل اتحادیه دامداران گفت؛ به دلیل ورود دام زنده به کشور تولید گوشت و شیر در حال حاضر ۲۵ درصد کاهش یافته است. وی گفت؛ اگر این روند ادامه یابد، صنعت گوشت کشور به نابودی کشیده خواهد شد. با وجود این آمارها باید اذعان نمود که در قلمرو عدالت اجتماعی برغم اقدامات انجام شده، نقض غرض صورت گرفته و طبقات محروم روز به روز با مشکلات بیشتری روبرو شده اند. در ارتباط با همبستگی درونی، برغم حذف نیروهایی که سازگار با اندازه های دولت فعلی نبودند واقعیت آن است؛ که در طی ماه های اخیر حتی تضادهای درونی جریان اصولگرا نیز وارد فاز جدیدی شده است و متحدان دیروز، در برابر هم قرار گرفته اند. در ارتباط با وحدت قوای سه گانه کشور این روزها اختلافات به اوج تازه ای رسیده است به گونه ای که دولت آن دسته از مصوبات مجلس را که نمی پسندد، مطابق روال قانونی برای عملیاتی شدن به دستگاه های اجرایی نمی فرستد و مجلس در برابر اقدامات رئیس جمهور، رأساً تصمیم به ابلاغ مستقیم مصوبات خود به نهادهای اجرایی گرفته است. اختصاص دو میلیارد دلار برای بهبود ترافیک و یک میلیارد دلار برای مترو توسط مجلس و ابلاغ مستقیم آن علیرغم مخالفت دولت از جمله این موارد است. جالب است در این راستا کار به آنجا کشیده که آقای احمدی نژاد اخیراً لیستی از تصمیمات غیر قانونی مجلس را برای ابطال به شورای نگهبان فرستاده است! به هر حال این روند چنان تشدید یافته است که این روزها فراتر از مخالفت دولت با برخی از نظرات و مصوبات مجلس، کانون نزاع به جایگاه «مجلس» در نظام سیاسی کشور کشیده و آقای احمدی نژاد مدعی اند، «قوه مجریه، قوه اولی کشور است و مجلس در رأس امور نمی باشد». مناسبات

با ظرفیت کامل کار نمی کند بلکه این صنایع با ۳۰ درصد ظرفیت مشغول به کارند به عبارتی ۷۰ درصد ظرفیت صنایع کشور خالی است. وضعیت دامداری کشور بهتر از این نمی باشد، به گفته مدیر عامل اتحادیه دامداران، در سال جاری ۲۸۵ هزار تن ثبت سفارش واردات گوشت انجام شده که حدود ۱۲۰ هزار تن آن تاکنون به کشور وارد شده است، مدیر عامل اتحادیه دامداران گفت؛ به دلیل ورود دام زنده به کشور تولید گوشت و شیر در حال حاضر ۲۵ درصد کاهش یافته است. وی گفت؛ اگر این روند ادامه یابد، صنعت گوشت کشور به نابودی کشیده خواهد شد. با وجود این آمارها باید اذعان نمود که در قلمرو عدالت اجتماعی برغم اقدامات انجام شده، نقض غرض صورت گرفته و طبقات محروم روز به روز با مشکلات بیشتری روبرو شده اند. در ارتباط با همبستگی درونی، برغم حذف نیروهایی که سازگار با اندازه های دولت فعلی نبودند واقعیت آن است؛ که در طی ماه های اخیر حتی تضادهای درونی جریان اصولگرا نیز وارد فاز جدیدی شده است و متحدان دیروز، در برابر هم قرار گرفته اند. در ارتباط با وحدت قوای سه گانه کشور این روزها اختلافات به اوج تازه ای رسیده است به گونه ای که دولت آن دسته از مصوبات مجلس را که نمی پسندد، مطابق روال قانونی برای عملیاتی شدن به دستگاه های اجرایی نمی فرستد و مجلس در برابر اقدامات رئیس جمهور، رأساً تصمیم به ابلاغ مستقیم مصوبات خود به نهادهای اجرایی گرفته است. اختصاص دو میلیارد دلار برای بهبود ترافیک و یک میلیارد دلار برای مترو توسط مجلس و ابلاغ مستقیم آن علیرغم مخالفت دولت از جمله این موارد است. جالب است در این راستا کار به آنجا کشیده که آقای احمدی نژاد اخیراً لیستی از تصمیمات غیر قانونی مجلس را برای ابطال به شورای نگهبان فرستاده است! به هر حال این روند چنان تشدید یافته است که این روزها فراتر از مخالفت دولت با برخی از نظرات و مصوبات مجلس، کانون نزاع به جایگاه «مجلس» در نظام سیاسی کشور کشیده و آقای احمدی نژاد مدعی اند، «قوه مجریه، قوه اولی کشور است و مجلس در رأس امور نمی باشد». مناسبات

پذیرش تنوع و چندگونگی در میان نیروهای وفادار به انقلاب و قانون اساسی نیاز غیر قابل انکار جامعه است، دموکراسی تنها ساز و کاری است که جامعه با تمسک بدان می تواند هم از نظم و هم از آزادی برخوردار گردد

یکی از نزدیکترین یاران رئیس جمهور را جرم امنیتی و حمله به ارکان نظام خواندند و خطیب نماز جمعه نسبت به مواضع یکی از نزدیکان رئیس جمهور اعتراض کرد. در عرصه بین المللی با صرف نظر از ورود به مباحث مربوط به تحریم و صدور چهار قطعنامه از سوی شورای امنیت، در صحنه سیاسی و دیپلماتیک سفر مقامات کشور، محدود به چند دولت آفریقایی و آمریکایی لاتین شده است. در ارتباط با سرمایه های انسانی مخصوصاً دانشگاه و دانشجویان، ادعا آن بود که انرژی متراکم این بخش از جامعه در عصر اصلاحات به جای آنکه در مسیر توسعه کشور به کار گرفته شود مصروف منازعات سیاسی می گردد. امروز همگان شاهدیم که دانشجویان و سپهر علمی کشور از پیامد مواضع دولت، در امان نمانده است به

«دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر کای نور چشم من به جز از کشته ندروی»